

- zophrenie, affektive Erkrankungen, Verlust und Trauer. Stuttgart-New York, Thieme Verlag 1984, s. 300-306. — 7. **Hanzlíček, L.:** Schizoafektivní psychózy. In: Psychiatrická encyklopedie. Část věcná. Díl VI. Zprávy č. 28, Praha, VÓPs 1982, s. 1974-1981. — 8. **Janík, A., Dušek, K.:** Diagnostika duševních poruch. Praha, Avicenum 1974. 352 s. — 9. **Janzarik, W.:** Der schizoaffektive Zwischenbereich und die Lehre von den primären und sekundären Seelenstörungen. Nervenarzt, 51, 1980, s. 272-279. — 10. **Kraepelin, E.:** Psychiatrie. III. Bd. Klin. Psychiatrie. II. T. 8. Aufl. Leipzig, J. A. Barth 1923, s. 667-1395. — 11. **Leonhard, K.:** Aufteilung der endogenen Psychosen. Berlin, Akademie 1957, 526 s. — 12. Mezinárodní klasifikace nemocí (9. decennální revize). Praha, Avicenum 1978. 564 s. — 13. **Molčan, J. et al.:** Sledovanie zmien pri formulácii diagnostických záverov v priebehu postupujúceho chorobného procesu. In: Sborník prací VII. celostátního psychiatrického sjezdu, Hradec Králové, KÚNZ 1980, s. 15-19. — 14. **Papadopulos, T. F.:** Ostryje endogenne psychózy. Moskva, Medicina 1975. 190 s. — 15. **Petrilowitsch, N.:** Die Schizophrenen in strukturpsychiatrischer Sicht. I. Mitteilung. Psychiat. Clin., 2, 1969, s. 289-306. — 16. **Rennart, H.:** Neurologie und Psychiatrie sowie Grundzüge der Kinderneuropsihiatrie. 6. Aufl. (begründet von R. Lemke). Leipzig, J. A. Barth 1974, 523 s. — 17. **Schneider, K.:** Klinische Psychopathologie. 9. Aufl. Stuttgart, Thieme 1971. 174 s. — 18. **Snežnevskij, A. V.:** Kliničeskaja psihopatologija. In: Rukovodstvo po psichiatriji (red. A. V. Snežnevskij). I. Tom. Moskva, Medicina 1983. 480 s. — 19. **Walker, E.:** Attentional and neuromotor functions of schizophrenics, schizo-affectives and patients with other affective disorders. Arch. gen. Psychiat., 38, 1981, s. 1355-1358. — 20. **Weitbrecht, H. J.:** Psychiatrie im Grundriss. Berlin-Göttingen-Heidelberg, Springer 1963. 486 s. — 21. **Wüller, W.:** Klassifikationen schizophrener Psychosen. Fortschr. Neurol. Psychiat., 51, 1983, s. 295-312. — 22. **Wieck, H. H.:** Nosologische Systematik in der Psychiatrie. In: Gestaltwandel psychiatrischer Krankheitsbilder. (Hsgeb. Glatzel, J.) Stuttgart-New York, Schattauer 1973, s. 1-15.

Do redakcie došlo: 15. 9. 1986.

MUDr. Juraj Fleischer, CSC.,

Katedra psychiatrie LF UK, 813 69 Bratislava, Mickiewiczova 13

Kalina, K.: Jak žít s psychózou?

V edici Avicena „Rady nemocným“ přináší autor na 254 stranách velké množství informací o funkčních psychózách. Cílem je naučit se žít s onemocněním.

Autor se snaží vybudovat porozumění mezi pacienty, jejich rodinnými příslušníky a terapeuti. Přináší v praxi osvědčené údaje pro vedení besed, skupin, socioterapeutických klubů, i pro hovory s příbuznými nemocných.

Autorovým záměrem bylo vysvětlit příčiny, příznaky a průběh diagnóz, seznámit s léčebnými metodami, probrat problémy v rodinách pacientů, osvětlit pacientovy vztahy k sobě i okolí, i další momenty důležité pro život.

Kapitoly vždy začínají výroky s písemnými záznamy nemocných a jejich příbuzných. Dále se vykládá hlavní téma, komentuje se a odpovídá na případné otázky. Závěr kapitol je tak zvaná „inspirace“, která klade nemocnému úkoly, žádá promyšlení obsahu a aplikaci na vlastní život. Těchto „inspirací“ je 139.

Sám autor upozorňuje, že číst se musí pozorně, a hlavně konzultovat s vlastním

lékařem. Rovněž tak zdůrazňuje, že práce s knihou nemůže nahradit vlastní léčení.

Velmi podrobně jsou rozebrány otázky dynamiky v rodinách, bydlení, chování rodiny k nemocnému, spolupráce při jeho léčení. Jsou připojeny i návody k rehabilitaci a relaxaci.

Knihka má přispět k dosažení běžného života po onemocnění

Příručka je zpracována velmi důvtipně a rozhodně z ní načerpají podnět k zamyšlení v první řadě lékaři.

Domnívám se, že práce může pomoci jen lékařem vedeným pacientům v remisi onemocnění. Spíše uškodí neurotikům a laikům, kteří mají pochybnosti o svém duševním zdraví, jak už se to také ukázalo. Přece jen nedovedou sami text adekvátně zvládnout a projeví se intropatogenní vliv.

Jsem přesvědčen, že nejlepší uplatnění bude mít publikace v ruce příbuzných nemocných, jakoby nesla název „Jak žít s psychotikem?“ Zdá se mi také, že do jejich rukou přijde asi většina z 30 000 nákladu.

Prof. MUDr. Jan Mečíř, DrSc.